

GALEB

10

41. LETNIK
1994-1995

MLADINSKA REVIJA
41. LETNIK 1994-95
JUNIJ 1995
ŠTEVILKA 10

Naslovna stran:
Andrej Marušič, 1. r. (1993-94)
OŠ "KAREL ŠIROK" – DONADONI

Izdaja: Soc. Coop. Novi Matajur a r.l.
Čedad

Glavna urednica: **Majda Železnik**
Odgovorni urednik: **Dušan Udovič**
Uredniški odbor: **Marij Čuk, Kristina Kovačič, Mirjan Mikolj, Vera Poljšak, Magda Tavčar, Ksenija Majovski**
Naslov uredništva: **Galeb, Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, telefon (040) 7796390** – Naročila in ekspedit: **7796600**

Fotostavek, fotoliti in tisk: **Graphart, Trst, Drevored D'Annunzio 27/E, Tel. (040) 772151**

Naročnina (10 števil): **30.000 lir**. Posamezna številka **3.500 lir**. Posamezna številka v Republiki Sloveniji **280 tolarjev**, naročnina **2.500 tolarjev**.

Galeb je mesečnik in je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954. Včlanjen je v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana).

VSEBINA

Franci Lakovič: Sonce na obisku . . .	1
Andreja Borin: Pod češnjo	2
Majda Koren: Na Lepograjski ul. št. 13: Le kje so vsi stanovalci.	4
Ksenija Šoster-Olmer: Noč	6
Tatjana Kokalj: Črni kos	7
Jože Petelin: Sladka dežela	11
Bina Štampe Žmavc: Zakaj so pravljice	12
Franjo Frančič: Istrska pravljica.	15
Marjan Tomšič: Bič	19
Berta Golob: Števnik	22
Klarisa M. Jovanovič: Tudi jaz znam igrati: Godemo kot murnčki	24
Vera Poljšak: Za bistrce: Križanka	26
Klarisa M. Jovanovič: Mali kuharji: Sadna pijača	27
Šolarji pišejo	28
Galebove naslovnice v šolskem letu 1995/96	30
Peter Furlan: Ronč in Brenč: Odlična zabava (3. str. platnice) Besedilo na 4. str. platnice: Marko Kravos	

Ilustracije so naredili: Vesna Benedetič (str. 1), Andreja Borin (str. 2-3), Mojca Cerjak (str. 13-14), Marjeta Cvetko (str. 9-10), Veno Dolenc (str. 24-25, 27), Peter Furlan (3. str. platnice), Marjanca Jemec Božič (str. 17), Marjan Manček (str. 5, 23), Jasna Merku (str. 6), Klavdij Palčič (str. 20), Magda Tavčar (str. 11, 26, zadnja str. platnice).

Sonce na obisku

FRANCI LAKOVIČ
Narisala VESNA BENEDETIČ

KO SONCE ZLATO NAS OBIŠČE,
VSAK ŽAREK SREČE JE PRGIŠČE
IN NA POLJANI VSAKA ROŽA
SRCE OMAMLJA, MISEL BOŽA,
ŠE PETJE UBRANO DROBNIH PTIC
POLETNIH DNI JE NOVI KLIC...

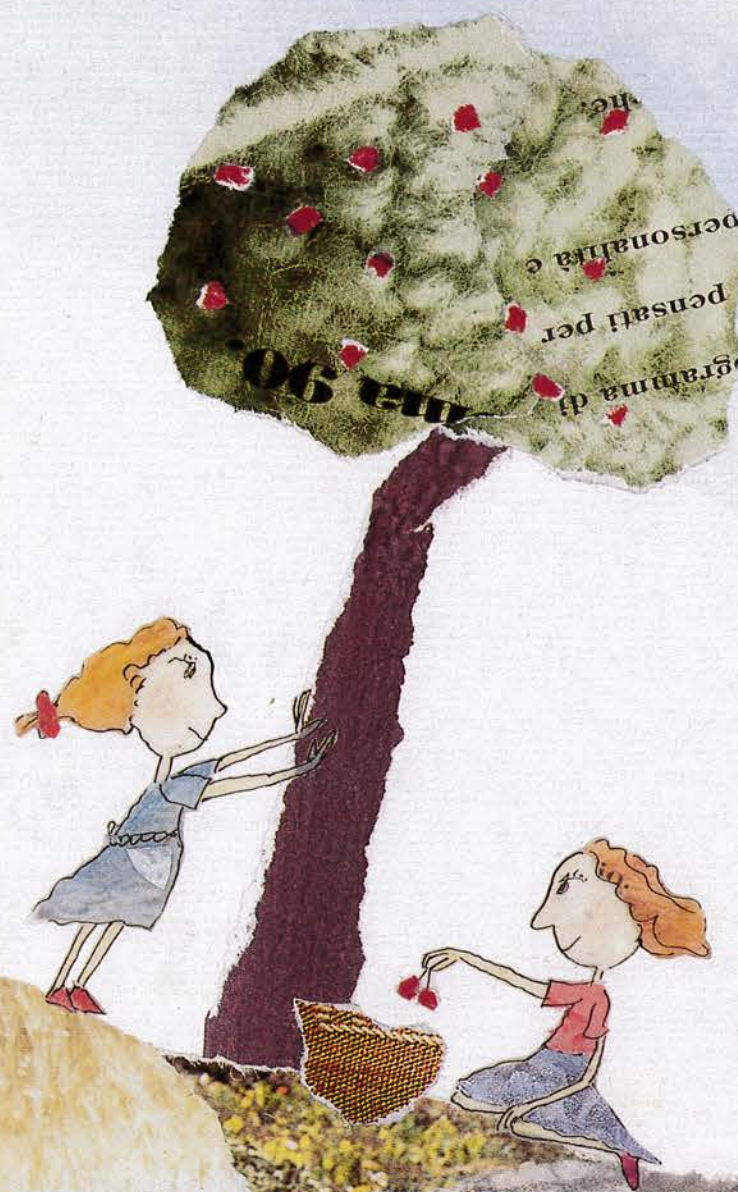
Živio počitnice! Septembra spet - vaš Galeb!

Pod češnjo

Kaj storijo deklice,
ko češnje zazoriijo?
Za fanti se ozirajo,
na škorce se jezijo.

Kaj bi s fanti, kaj bi s škorci!
Deklice neugnane,
češnje stresti in pojesti
boste vendar znale same!

Na Lepograjski ulici številka 13

Le kje so vsi stanovalci

NA LEPOGRAJSKO ULICO JE LEGEL VEČER. BIL JE VROČ DAN. V BLOKU NA ŠTEVILKI 13 JE VSE TIHO.

GOSPA ANA MAČKONOVA JE ODŠLA NA POTOVANJE NA DALJNA JUŽNA MORJA. PRAVI, DA JO TAM ČAKA PRELEP MAČKON, S KATERIM BOSTA JADRALA MED SAMOTNIMI OTOKI.

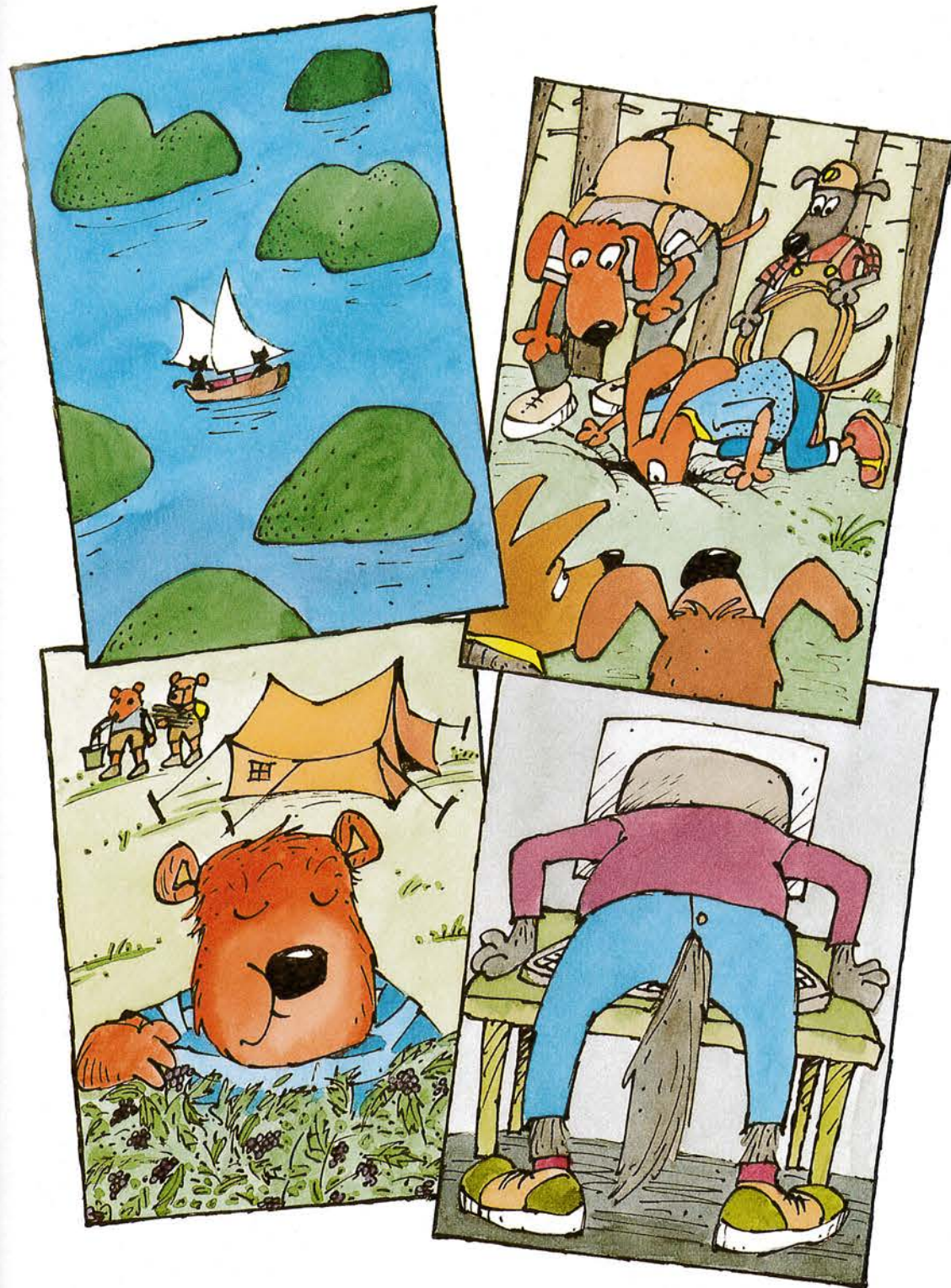
LIZA JAZBEČARJEVA SE JE VPISALA V JAMARSKO DRUŠTVO. ZDAJ NEKJE V GOZDOVIH S PRIJATELJI RAZISKUJE PODZEMNE JAME.

Ž. MEDVEDOVSKI JE ŠEL S TABORNIKI V HRIBE. UČI SE POSTAVLJATI ŠOTOR IN IŠČE UŽITNE RASTLINE V GOZDU.

LE V NAJVIŠJEM NADSTROPJU BLOKA GORI LUČKA. JURIJ VOLČINSKI NIMA ČASA ZA POČITNICE. RAZISKUJE, PIŠE NA RAČUNALNIK, S KNJIGO V ROKI SE SPREHAJA PO STANOVANJU IN MRMRA PREDSE:

“HM, HM...”

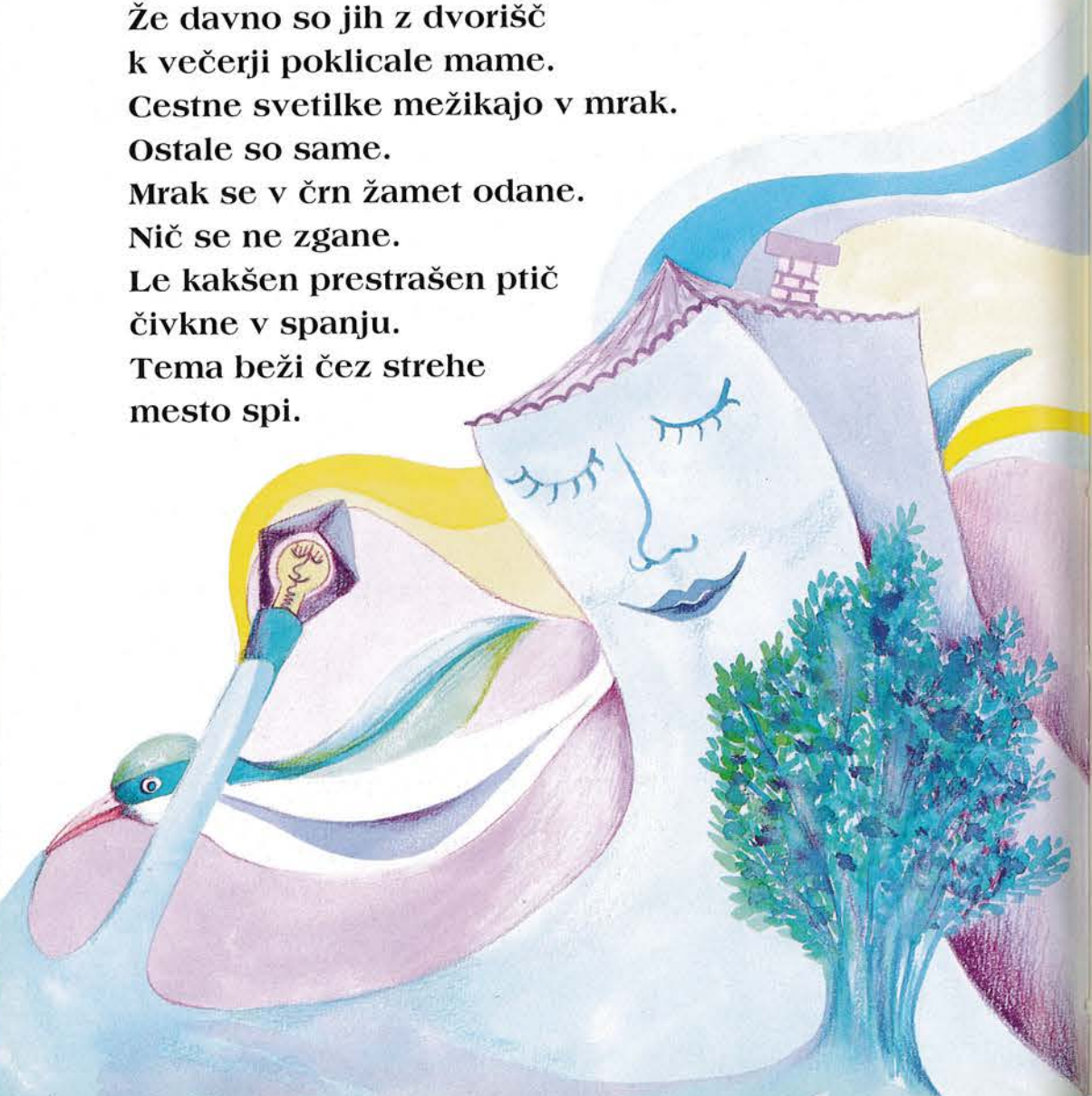
ZELO SI ŽELI PRITI V RAČUNALNIK. ČISTO ZARES TJA NOTER. MORDA SE MU POSREČI. MORDA JE RES PREVELIK, DA BI ZLEZEL VANJ. MORDA PA BO NAMESTO TEGA ODKRIL NEKAJ ČISTO NOVEGA, ČESAR SPLOH NI PRIČAKOVAL. TEGA ŠE NE VEMO.

NOČ

KSENIJA ŠOSTER-OLMER
Narisala JASNA MERKŮ

Ena za drugo
hiše zapirajo svoje oči.
Bezeg diši.
Zamrl je vrišč otrok.
Že davno so jih z dvorišč
k večerji poklicale mame.
Cestne svetilke mežikajo v mrak.
Ostale so same.
Mrak se v črn žamet odane.
Nič se ne zgane.
Le kakšen prestrašen ptič
čivkne v spanju.
Tema beži čez strehe
mesto spi.

TATJANA KOKALJ

Narisala MARJETA CVETKO

Črni kos

V živi meji bele hiše je živel črni kos. Na videz je bil čisto običajen ptič z rumenim kljunom, a v resnici ni bil navaden žvižgač. Bil je nagajiv, navihan, razposajen, vesel, živahen, jezikav in zelo stikljiv. Pretaknil je vsak grm. Ježu, ki je živel tam blizu, je skrival rumene hruške. Pticam je žvižgal in pel in jih pozdravljal, kadar so letele mimo. Rad jim je pripovedoval šale, da so se revice držale za trebuhe in cvilile od smeha. Lahko bi se jim celo zgodilo, da bi katera padla v travo in se udarila v kljun, če ne bi zadnji hip zaplula proti oblakom in se tam malo odpočila od smeha. Kos sek nagajivec je poznal vsako mišjo luknjo, vsako krtino in vsako gnezdo. Z vsemi živalmi se je dobro razumel, saj mu nihče ni zameril njegove dobre volje. Imeli so ga radi. Zjutraj so ga pozdravljali za dobro jutro in zvečer za lahko noč.

A če imaš veliko prijateljev, se rado zgodi, da se mednje pomeša tudi kdo, ki se le dela, da je prijatelj. Prav prijazno se smehlja, nosi ti sladke fige, a v žepu drži hudobne fige, tiste, ki jih ni moč videti.

Črni maček kosa ni maral. Zdel se mu je domišljav in napihljen važič. Sklenil je, da ga bo ujel in pojedel.

Maček Pik je čakal na dan, ko bo sam doma. Ni želel, da bi ga kdo videl, ko bo ujel kosa. Vsem se je zdel prijazen puhast maček in tak je želel ostati tudi še potem, ko kosa ne bo več.

Neke srede so vsi domači odšli od doma. Pik je leno in zaspano ležal na okenski polici in z živo rjavim očesom oprezal za črnim kosom. Vrtel je glavo levo in desno in prisluškoval glasovom okoli sebe.

Nenadoma se je v travi pod oknom nekaj premaknilo. "Kos je", si je mislil.

Kot puščica je skočil pokonci, se zagnal proti tlam in zatulil od bolečine.

Pristanek na tla je bil boleč in pikajoč. Ni ujel kosa. V krempljih je držal ježa. Le-ta je presenečeno, prestrašeno in jezno vrgel mačka s svojih bodic in jo pobrisal med listje žive meje.

Maček Pik je sam pri sebi govoril grde besede. Omenjal je mrcino, bedaka, tečnobo in grdobo. Na glas je milo mijavkal in odtacal proti drvarnici.

Hotel se je skriti pred vsiljivci, si polizati rane in še naprej oprezati za kosom. Obljubljal si je, da ga bo pojedel s kostmi in perjem pa, če bi se mu tudi zataknil v želodcu.

V temni drvarnici je čepel že neznosno dolgo. Nobenega šuma, nobenega žvižga in sploh nič sumljivega se ni zgodilo. Čakal je, prestavljal glavo desno in levo in rep levo in desno, dvigoval brke in ušesa, stegoval tačke in kazal kremplje, pa nič. Kosa ni bilo, kot bi se v tla ugreznil. Od dolgočasje in neučakanosti je leno zamijavkal. Takrat pa se je v kotu drvarnice oglasil strahoten krik. Piku se je od groze in presenečenja postavila vsa dlaka pokonci. Niti malo ni bil več podoben prijaznemu mucku, bil je kot našopirjen petelin. Tresel se je po vsem telesu in s težavo je obrnil svojo odrevenelo glavo proti glasu.

V kotu je zagledal majceno miš. Bila je tako majhna, da jo je v mraku drvarnice komaj opazil. Kričala pa je glasno in prodorno, kot bi se pokvarile vse gasilske sirene v deželi. Maček Pik bi prav gotovo požrl to nesramno, kričavo miš, a za kosilo si je želel črnega kosa in ni hotel spreminjati svojih načrtov. Pogledal je miš z najbolj črnim pogledom, ji požugal s tace in miška je utihnila in smuknila v luknjico.

Muc pa je zapustil temno drvarnico in splezal na drevo. Prav vseeno mu je že bilo, ali ga kdo vidi ali ne. Ujel bo kosa in opravil z njim. Vse ostalo bo premislil kasneje.

In takrat je zaslišal žvižganje. Malo veselo in malo nagajivo. Na zadnji veji, na skrajnem robu je sedel črni rumenokljuni kos.

Mačku so se po grlu pocedile sline. Zadržal je sapo in se mu počasi približeval. Korak za korakom. Kos ni ničesar opazil. Pik je prišel že zelo blizu. Veja se je nevarno nagibala. Še korak, majhen skok in zgrabil ga bo. Zdelo se je, da mačkon že drži kosa v šapi, ko je le-ta nenadoma

utihnil, pogledal proti plazeči se pošasti, ga nagajivo pozdravil, dvignil krila in odletel. Maček pa tudi. Kos proti oblakom, mačja mrcina pa proti tlom.

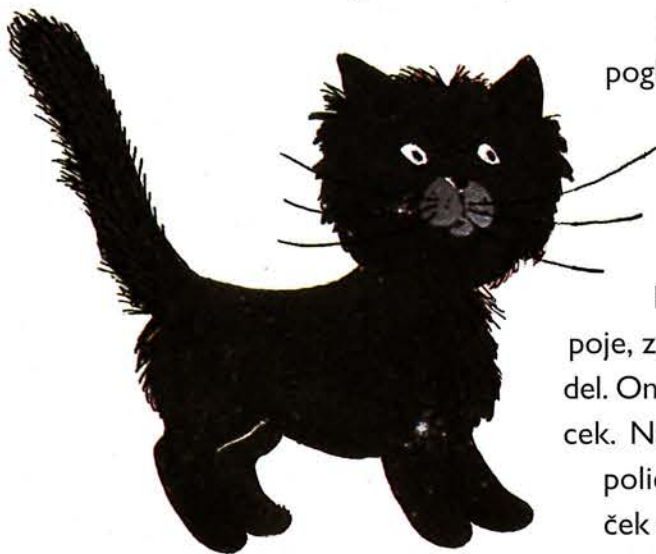
Maček je tulil in jokal. Padec na tla je bil boleč in nič zabaven.

Miška je pogledala iz drvarnice. Na tleh je zagledala jokajočega se mucka. Zasmilil se ji je. Pobožala ga je po tački in niti omenila ni, da je še pred nekaj minutami neznansko kričala, ko ga je zagledala na štiri oči. Kaj bi tisto, sedaj je nesrečnik potreboval pomoč in tolažbo. Maček ne pade vsak dan z drevesa, si je mislila. Miška, čeprav je majhna, ima vseeno dobro srce pod kožuščkom.

Tudi jež je pokukal izza žive meje. Prišel je bliže, godrnjal je tolažilne besede in prav rad bi pobožal ponesrečenca, a se ga ni upal. Po nerodnosti bi ga lahko zbodel in mucku povzročil novo gorje. Tega pa ni hotel.

Kos pa je letel visoko pod oblake. Ves čas mu je šlo na smeh, ko je daleč pod seboj opazoval zbrano družčino. A je vseeno priletel bliže. Sedel je na najnižjo vejo in začivkal: "Sva letela, kaj. Malo vaje še potrebuješ.

Ko bož ozdravel, pridi v mojo šolo letenja."

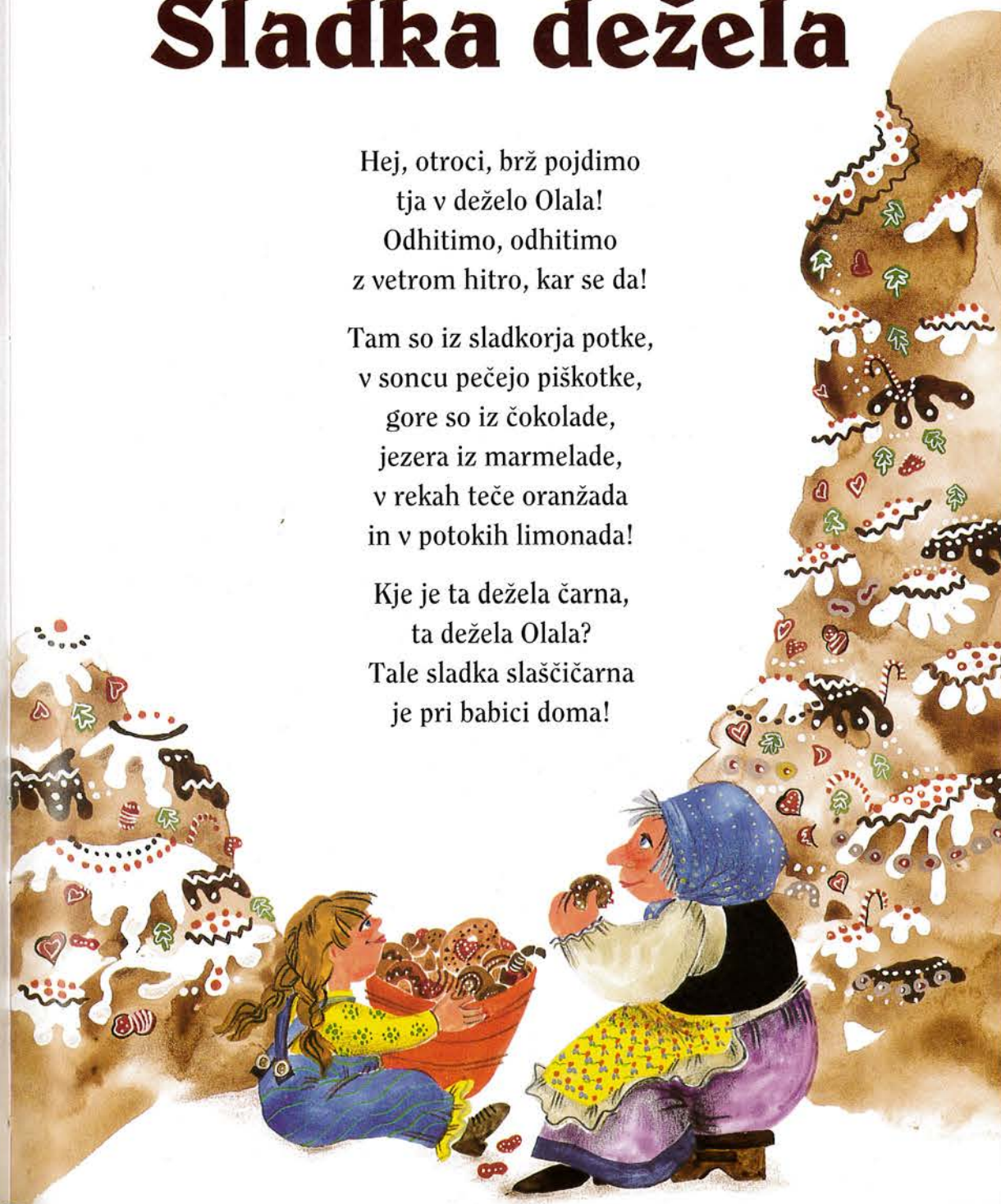
Miš in jež sta začudeno pogledala kosa, muc pa je molčal. Bolele so ga tačke, rep in glava. Pozabil je že na svoje grde namene. Črni kos naj kar žvižga in poje, z njim se ne bo več bodel. On je puhasti prijazni mucek. Najraje sedi na okenski polici in čaka na svoj lonček toplega mleka.

Sladka dežela

Hej, otroci, brž pojdimo
tja v deželo Olala!
Odhitimo, odhitimo
z vetrom hitro, kar se da!

Tam so iz sladkorja potke,
v soncu pečejo piškotke,
gore so iz čokolade,
jezera iz marmelade,
v rekah teče oranžada
in v potokih limonada!

Kje je ta dežela čarna,
ta dežela Olala?
Tale sladka slaščičarna
je pri babici doma!

Zakaj so pravljice

Nekoč, davno davno, za robom prostora in časa, bi se bilo skoraj zgodilo, da bi življenje postalo pravljica.

Takrat sta na mavrici, ki je spenjala svet, živel Pravljevič in Pravljična. Sprva se nista poznala. Živela sta vsak v svojem mavričnem stolpu, stolpa pa sta bila daleč narazen in obdana z gostimi, mavričnimi oblaki. Tudi, če bi se povzpela do najvišjih stolpnih lin, bi pred seboj videla le morje mavričnih meglic.

Spodaj se je med stolpoma razprostiral Mavrični labirint in se na eni strani dotikal Pravljičninega, na drugi strani pa Pravljevičevega vrta.

Tako sta dolgo časa mislila, da sta njuna vrtova ves svet!

Nekega dne se je zgodilo, da je oba hkrati zamikal

Mavrični labirint. Napotila sta se skozenj, radovedna, kaj ju čaka na drugi strani. Na pol poti sta se srečala. Obstala sta in strmela drug v drugega.

“Si ti Pravljevič?!”

“Si ti Pravljična?!” sta vzkliknila in zazdelo se jima je, kot da se že od nekdaj poznata. Prijela sta se za roki in skupaj nadaljevala pot. Ko sta prišla iz labirinta, sta se znašla sredi Pravljičninega vrta.

“Mavrični labirint ima svoja izhoda v najinih vrtovih!” je bila srečna Pravljična.

“Le zakaj nisva tega že prej odkrila!”

“Ne vem, to ve samo labirint,” se je nasmehnil Pravljevič in se zazrl v Pravljičnine lepe oči. V tistem trenutku sta se vzljubila za zmeraj, na vzhodu

pa je zažarela zvezda jutranjica.

Med njunima stolpoma je zrasel most ljubezni in nič več nista bila sama zase, ampak drug z drugim! Njuna ljubezen je iz mavrice pronicala na svet spodaj in videti je bilo, da bo življenje postalo pravljica.

Takrat pa je Vladar življenja in časa v silnem navalu jeze udaril po mostu, ki je povezoval stolpa Pravljeviča in Pravljične, da se je ta v zraku razklal na polovico.

Levo stran je zagrnila tema in tam je jokajoč obstala Pravljična. Desno stran je zaslepila svetloba in tam je, iztezajoč roke po svoji ljubi, obstal Pravljevič.

V brezno med njima je zagrmel Vladarjev glas:

“Nevedneža, mar sta res mislila, da lahko življenje postane pravljica?! Življenje mora biti dan in noč, mora biti dobro in zlo...! Zato se boš ti, Pravljična, poročila s princem Teme! Ti, Pravlje-

vič pa s princeso Svetlobe...!

Pravljična je v grozi opazila, kako se s stolpom hitro odmika nekam v brezna teme.

Na drugi strani se je Pravljevič s hitrostjo bliska oddaljeval med slepeče slapove svetlobe. V sredi, prav nad razklanim mostom, se je kot zvezdni utrinek razžarel krik gorja nesrečnih zaljubljenecv.

Tako se je Pravljična za zmeraj preselila v kraljestvo Teme, Pravljevič pa v kraljestvo Svetlobe.

Vendar Vladar življenja ni mogel zadušiti njune ljubezni, kajti rojena je bila za večnost. V trenutku svitanja, ko se Tema dotakne Svetlobe in noč dneva in se Pravljevič in Pravljična za kratek hip srečata, se iz njune ljubezni in hrepenenja še dandanes rojevajo pravljice. V pravljičah pa princ zmeraj najde svojo princeso in kraljična svojega srčnega kraljeviča!

Istrska pravljica

Tako je pripovedoval stari ribič Pino:

“Nekoč, v čarovniški pokrajini med morjem, nebom in zemljo, v vasi, ki je bila odmaknjena od velikega pristanišča, je bival nori knez. Šele pred nekaj leti v malem dvorcu ni živel nihče in vaščani so se njegovemu prihodu iz pristanišča zelo začudili.

Nori knez je preklinjal burjo, ni verjel v magično moč cvetnega prahu, ni verjel legendi o volkodlaku, ni sprejel drugih vraž in navad, ki so bile običajne za te kraje že stoletja, predvsem pa je bil zelo krut in neusmiljen do svojih podložnikov.

Mesece so se na gradu vrstile zabave, slavlja in požrtije. Od blizu in daleč so gostovali obubožani plemiči in vsak je ob svojem odhodu odnesel del premoženja, ki je hitro kopnelo. Tri leta so minila, in nori knez je skoraj zapravil vse svoje premoženje. To leto je bilo izredno sušno, roji pikapolonic so prekrili pokrajino in najstarejši vodnjaki so presihali. Že prej je bilo kmetovo življenje težko, drobtine kruha, ki so padle z mize, so se poljubljale, za zajtrk, kosilo in večerjo je bila na mizi polenta. Zdaj je pridelek požgalo, umirale so tudi živali.

Nori knez ni trpel oproščanja, zahteval je svoj delež in ga izterjal na silo. Mnogi vaščani so se pred bičanjem in ječo zatekli v druge kraje, mnogi so odšli na barke in se niso več vrnili. A denarja za njegove razvratne zabave vseeno ni bilo dovolj. Skupaj s svetovalci iz sosednje dežele se je odločil, da požaga hrastov in borovčev gozd, ki je kot plašč varoval pokrajino, da zemlje ni odnesla voda. Da, dve skrajnosti poleti suše, pozimi povodnji, so na veke: topli to deželo.

In res, pele so sekire in žage, škripali so vozovi, sekači so neusmiljeno zarezali nepopravljivo rano v srce pokrajine. Kne-

zu so zdaj denarci tekli v potokih, spet so se vrstile zabave in slavja.

Tisto jutro, ko je padlo zadnje drevo, je nebo postalo temno vijolično, ljudje so zaprli škure in se poskrili v najbolj varne koticke. Prišla je kazen. V zlatem poku se je odprlo nebo in valeča se, srebrno ognjena krogla, se je zakotalila po pokrajini. Nekateri so trdili, da so slišali stokanje dreves, ki so padla pod sekirami, drugi – otroški jok, tretji pa so govorili o demonu, ki je prinašal kazen za norega kneza. Za hip je zavladala popolna tema, zemlja se je silovito stresla in odprla. Nato je sedem dni deževalo tako na gosto, da nisi videl ped pred seboj. Odnášalo je cele kose rodne zemlje v morje. Ko pa je deževje prenehalo, o gradu in njegovih prebivalcih ni bilo niti sledu.

Vaščani so kljub vsem nesrečam lažje zaživel, od takrat pa se rodovi trudijo s kamnitimi ograjami, ki varujejo, da voda ne odnaša zemlje, trudijo se stoletja, da sadijo novo drevje, a narava ni nič bolj usmiljena kot prej.”

“Da, tako,” je po premolku dejal stari Pino, “tako je mojemu nonu, pripovedoval, njegov nono, danes smo, jutri nas ni več.”

Emelindo in Lev sta se vsa pod vtisom legende, vračala na svoja domova.

* * *

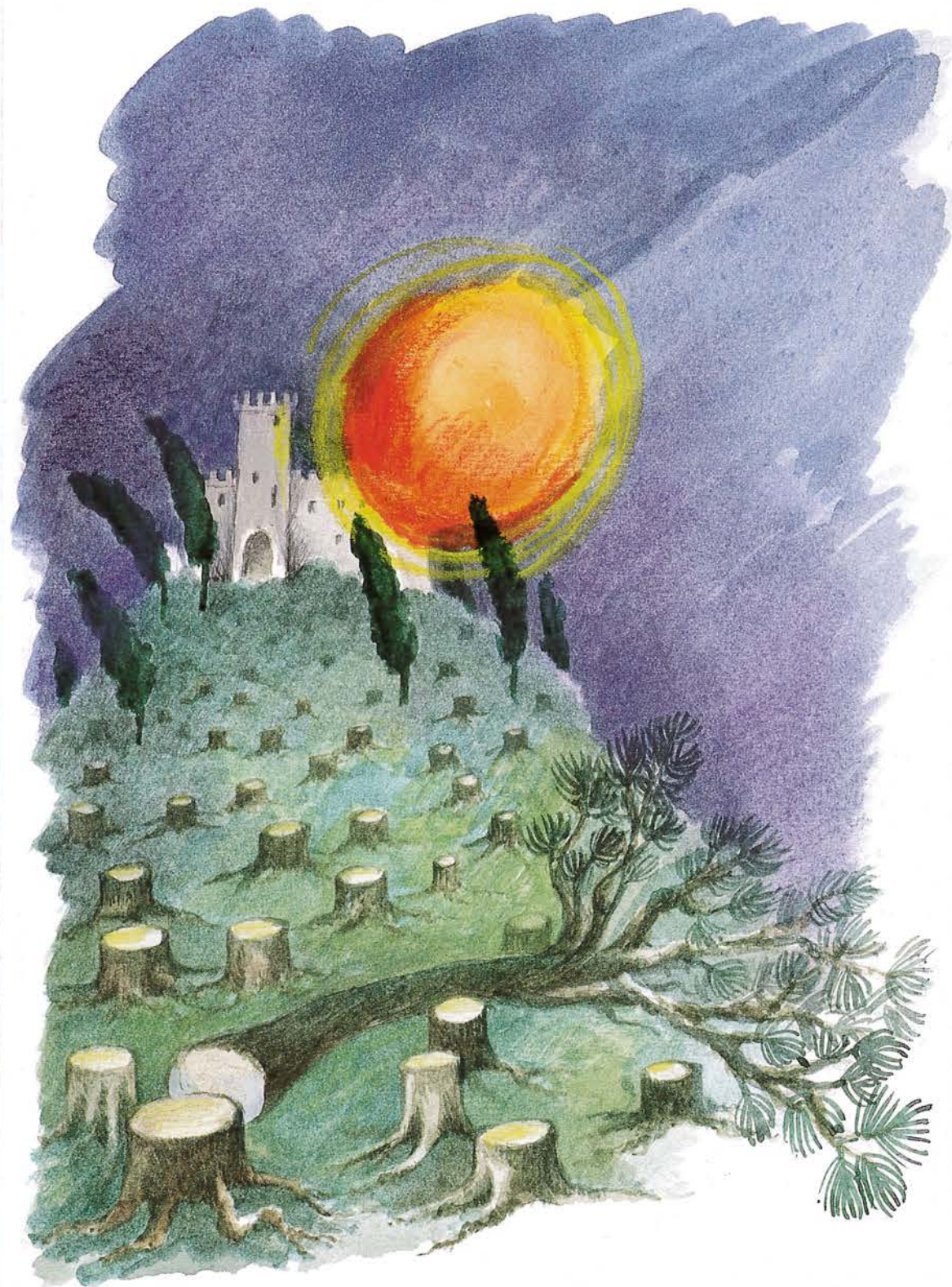
“Ti potepin ti,” je nona pokarala Emelinda, “nikoli se ne vrneš ob uri, jaz pa sem ti za kosilo pripravila tvojo najljubšo jed, polento z bakalajem.”

“Si bil pri Pinu?” je spraševal nono, ko so mazali ribji namaz, na popečene rezine polente.

“Ja, pripovedoval je krasno štorijo o knezu, starih časih, veliki ognjeni krogli.”

“Ta ubogi norec, čisto sam živi v tisti koči,” ni mogla kaj, da se ne bi jezila nona.

“Pusti ga, človek je nesrečen, sina je izgubil na morju v najlepših letih,” je s toplim glasom dejal nono.

“Kaj tisti čoln pred njegovo kočjo je od sina?” je vprašal Emelindo.

“Ja, prav tisti, z rožami,” je dejal nono in odložil žlico.

“Vseeno, človek ne more živeti sam, kot žival,” se ni dala nana.

Nono je ob teh besedah odšel ven. Veliko raje se je umaknil, kot pa prepiral.

“Tudi tvoja mama je iz čudnega testa, po meni ni,” je nadaljevala nona. “Le kaj vidi v velikem mestu, ko bi lahko živela tu.”

Zdaj se je ven umaknil tudi Emelindo. Sedel je na panj stare oljke in dolgo zrl doli na soline.

Ciprese so kot rakete prebadale nebo in veter se je levil v burjo, da so kot vitke plesalke spremljale ritem vetra.

* * *

V prekrasnem maju so si vrstili neverjetni dogodki, ki so znamenovali in spremenili Emelindovo življenje.

Stari ribič Pino je umrl. Pokopali so ga ob cipresovem gaju. Malo ljudi je šlo za pogrebom.

Iz mesta se je za zmeraj vrnila Emelindova mati. Našla si je službo na obali.

Nona je še vedno nergala, nono pa se je umikal za hišo v svojo lopo, kjer je iz lesa rezljal jarme, kozolce in jelenje glave.

V Pinovi oporoki je bil čoln zapisan Levu in Emelindu, ki sta ga večkrat obiskovala in bila njegova najboljša prijatelja.

Sorodnikov ni imel.

* * *

Nedeljsko jutro se je prebujalo v topli sapi juga. Lev in Emelindo sta dolge dni urejala čoln, luknje mašila s kitom, strgala staro barvo, popravila premec in ga na novo pobarvala. Na bok sta z velikimi črkami zapisala: PINO.

To jutro sta prvič zaplula do Mesečnega zaliva. Zlati sij sonca je začaral preprogo morja, ki se je lesketalo v neštetih cekinih.

Mehko je zaplula barka v modrino in zaživela neko drugo, novo življenje.

BIČ

Moja prva spoved.

To se je zgodilo, še preden sem prestopil šolski prag. Bil je poletni, enkrat avgusta. Živo se spominjam: Klečal sem pred zamreženim okencem in našteval svoje velike grehe: Lagal sem, tepel sem se, mami sem izmaknil kos kruha in marmelado, prijatelju sem vzel nožek, nagajal sem sestrama, nisem hotel po drva in tudi preklinjal sem...

Po spovedi je sledila pokora: trije Očenaši in tri Zdravemarije. Klečal sem na prvi stopnici oltarja in žebiral molitvice. Potem sem se prekrizal, vstal in stopil proti velikim vratom. S težavo sem jih odprl, in takrat se je zgodilo:

Še vedno sem držal kljuko in zapiral vrata, ko me je znenada obsijala in napolnila velika radost. Veselje, ki je bliskalo vame, je bilo tako ogromno, tako svetlo, tako žareče, da me je zamajalo. In takoj nato je prišla sprostitev. Zasukal sem se in zdirjal po prašni poti. Bil sem brez teže, in ko sem, bos seveda, tekkel, nisem čutil tal pod nogami. Nosilo me je, ko da bi imel peruti. V meni pa takšna

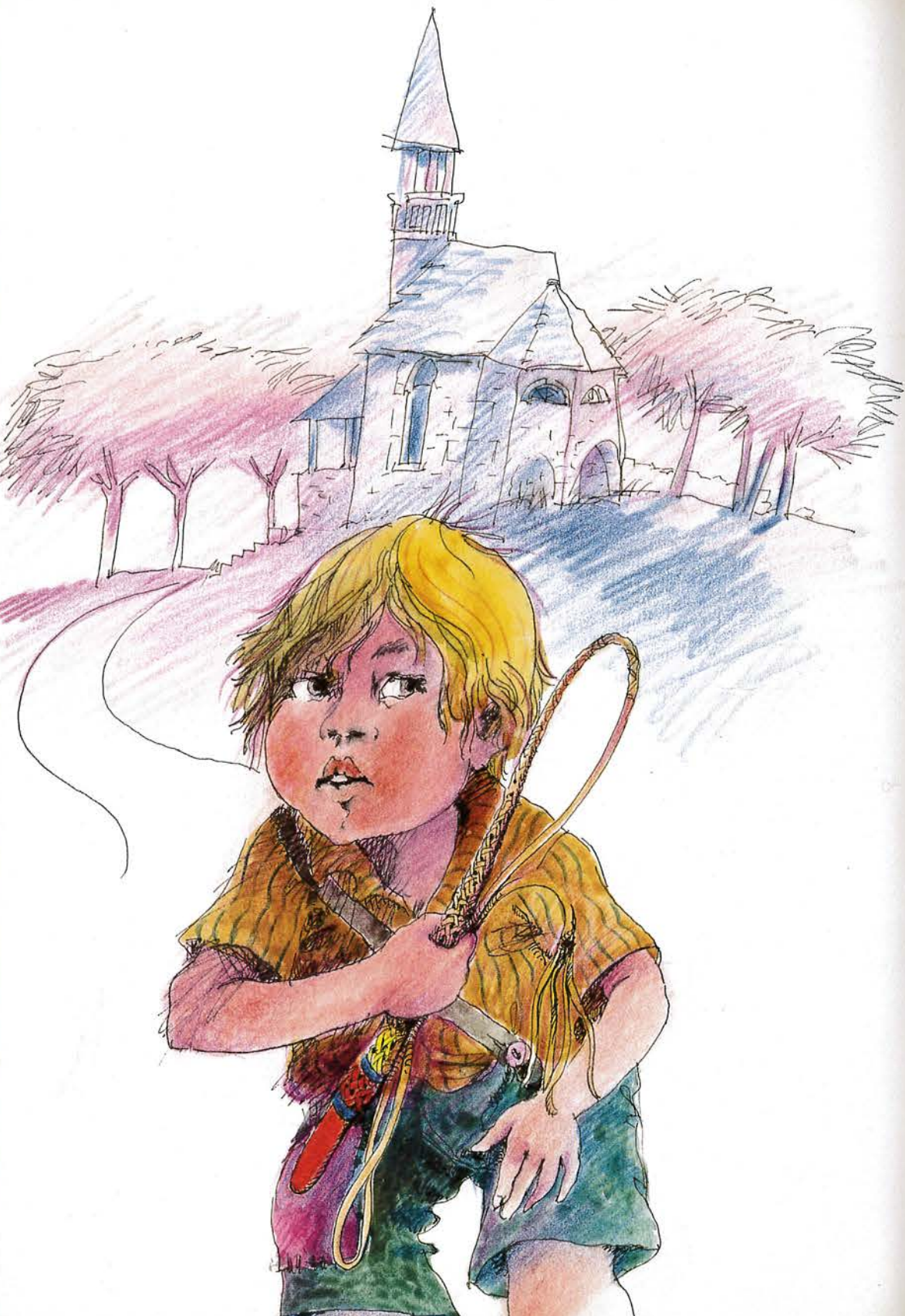
vzhičenost, taka svetla ogromnost, da se sploh ne da povedati.

V takšnem nezemeljskem stanju sem obtekel grad, nato pa se zapodil po poti čez mostiček, in že sem letel nad glavno vaško cesto. Nosilo me je, dvigalo, tal se kar nisem dotikal. V meni je pelo, vriskalo, se smejala, gorelo z nepojmljivo blagim žarom.

Priletel sem do trojnega križišča. Tu je sredi travnatega trikotnika rasla visoka lipa. In tu sem nenadoma, tik pod nogami, zagledal bič. Bil je lep pleten in čisto nov. Mi smo mu rekli gajzla. Ročaj je bil pobarvan modro, rdeče, rumeno.

Spreletelo me je: “Čisto nova gajzla! Nekdo jo je izgubil...”

Vse, kar je potem sledilo, se je odločilo v nekaj sekundah. V meni se je razdivjal notranji boj: “Bi jo vzel? Bi? Ne bi? In če jo poberem, pa me kdo vidi... Me kdo gleda? Ne, nikogar ni. Bi? Ne bi? Zdaj, ta hip, hitro, po bliskoma! Gajzla! Čisto nova. Taneč, rjavkast jermen, na koncu razbičan v pramene... Bi jo vzel? Bi?”

Tatinsko se oziram levo, desno, nazaj, naprej... Nikjer nikogar. Cesta je v poletnem popoldnevu čisto prazna.

In močno si zaželim: Imeti to gajzlo! Da bi bila moja. Moja!

Sklonim se, jo zgrabim, si jo prisvojim in skočim z njo dol s ceste, preskočim jarek, bežim čez ozek, travnat pas in že sem v grmovju, v goši.

Gajzlo porinem v robido, skrijem jo. Zdaj je moja! Čisto moja! Čigava pa je bila prej? Zezmanova? Krepflova? Baumanova? Ekartova? Ne, ni važno. Zdaj je moja. Moja!

In tedaj se zgodi: Luč, ki se je prižgala v meni, ko sem po spovedi zapiral cerkvena vrata, je hipoma ugasnila. Izginila je lahkotnost, milina, blaženost... in začutil sem svinčeno težo, ki me je stisnila ob zemljo in mi povesila roki, upognila glavo, mi naredila noge kamnite in celo telo kamnito...

Tej grozni teži sem se uprl. Hotel sem spet čutiti prejšnje veselje, tisto sladko vznícenost, persno lahkost, čudovito zračnost srca in duše.

Toda, bilo je prepozno. Prepozno.

Rekel sem si: "Gajzlo bom vrnil. Položil jo bom prav tja,

kjer sem jo našel. Toda ne zdaj, zvečer, ko me ne bo nihče videl. Da, ko se bo znočilo, takrat..."

Odvlekel sem se, odtaval. Bič je ostal v robidi. Šlo mi je na jok. Nisem razumel, kaj se je zgodilo. Nisem vedel...

Jasno nebo se je pooblačilo, od obzorja do obzorja se je napolnilo z nizkimi koprenami. Vse je posivelo in se potopilo v sluzast molk, v tišino, ki je legala na hiše, na poti, ceste, na njive, travnike in gozdove kot strašna mora. Jemalo je dih in luč dneva.

* * *

Ob mraku sem vrnil bič na cesto, točno tja, kjer sem ga pobral. To sem storil. Toda žalost ni odšla, teža se ni zmanjšala, veselje se ni vrnilo. "Zakaj?" me je mučilo. "Le zakaj?"

Ničesar nisem razumel. Nisem mogel dojeti, razvozlati te skrivnosti.

Kaj sem pravzaprav storil? Zakaj sem izgubil krila? Kam je izginila svetost?

Od takrat je minilo mnogo let, več desetletij. In šele pred kratkim me je prešinilo spoznanje. Zgodilo se je v trenutku in takrat, ko sem zaslišal iz cerkvice del molitve: "... ki je za nas bičan bil..."

Bičan?!

Zdaj vem, zdaj razumem...

Števnik

ŠTEVNIK eden, dva in tri
so brezskrbno v svet odšli,
trikrat zemljo obkročili,
v vseh jezikih sled pustili.

Eden dva, eden dva
sta korakala oba.

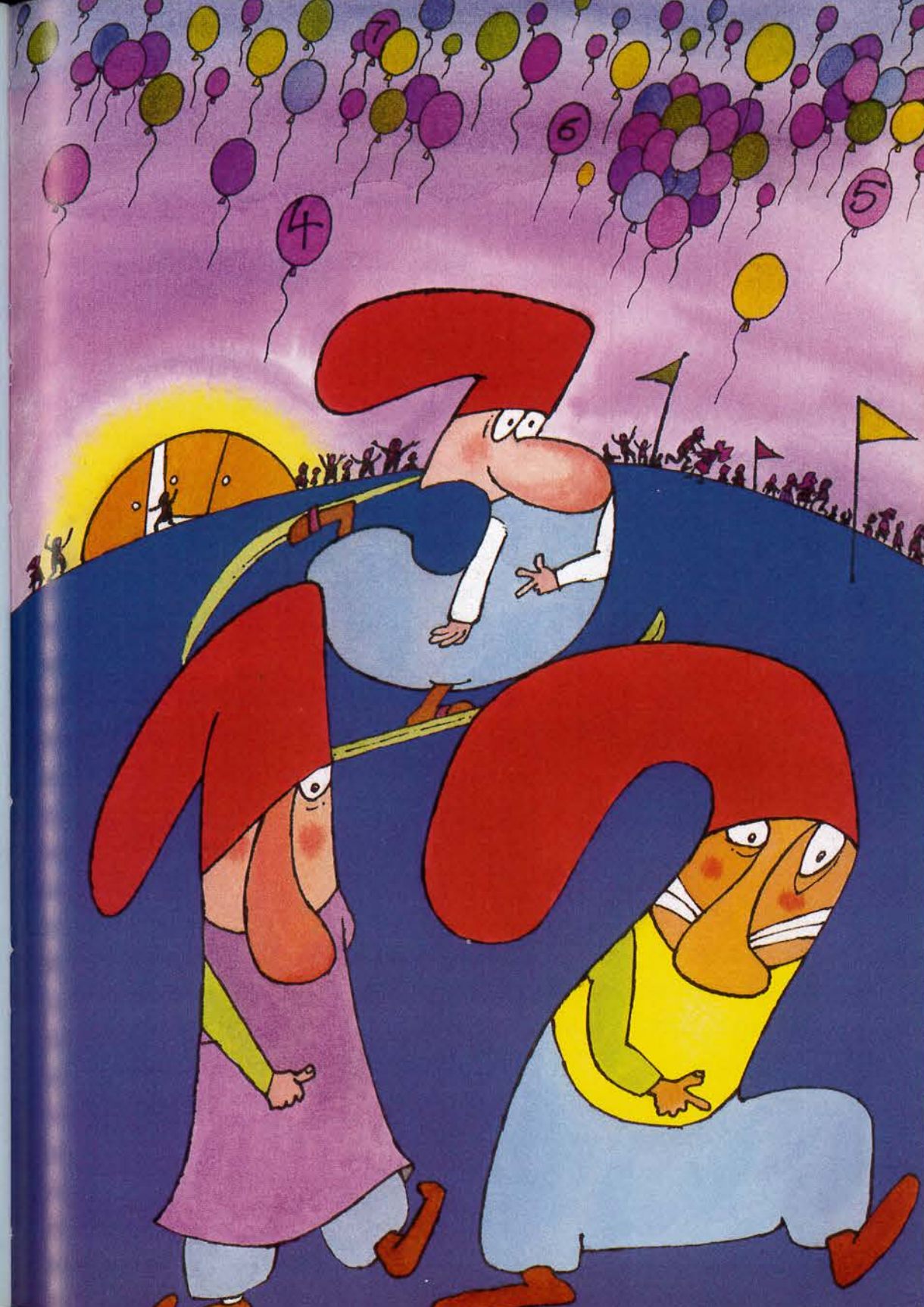
Tretji je imel preštete,
glavne smučarske polete.

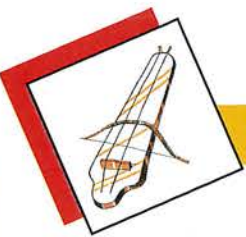
Prvi-drugi, prvi-drugi,
trikrat sedem, petkrat tri,
zdaj kot tango zdaj kot valček,
kot Sneguljčica, kot palček
so vrteli se okrog

osem parov, šestnajst nog.
Dvoje oken, trojna vrata,
trinajst čevljev in copata,
sto in tisoč, pet milijonov
rdečih pisanih balonov.

Vse je rajalo in pelo
in se s ciframi vrtelo.

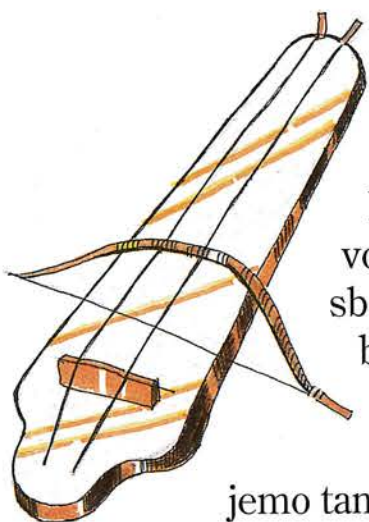
Še ni konca, še ni kraja
števniskega direndaja.

tudi jaz znam igrati...

Godemo kot murnčki

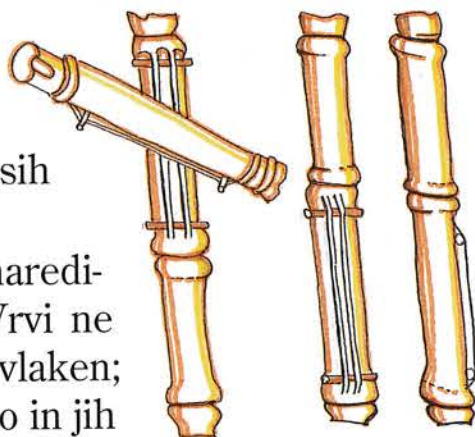

Do zdaj smo potresali ritmična glasbila, zvončkljali, trobili in piskali, za konec pa zaigrajmo na gosli: tako so svoj čas rekli violini. Seveda ne bomo godli na pravo violino – tega se naučite v glasbeni šoli – ampak na takšno, ki jo bomo sami izdelali.

Za otroške gosli, ki so pravzaprav le zvočna igračka, potrebujemo tanjšo desko ali lesonitno ploščo, ki ji s pomočjo žage lahko damo tako obliko, kot jo ima na sliki. Košček lesa nam služi namesto kobilice; vanj naredimo dve zarezi in čez-

nji napnemo "struni" iz tanjše vrvi. Za lok uporabimo mlado, prožno vejo in vrv. Strune iz vrvi so včasih mazali z drevesno smolo.

Podobno "godalo" lahko naredimo iz koruznega stebła. Vrvi ne potrebujemo. Strune so iz vlaken; "vrežemo" jih v samo steblo in jih

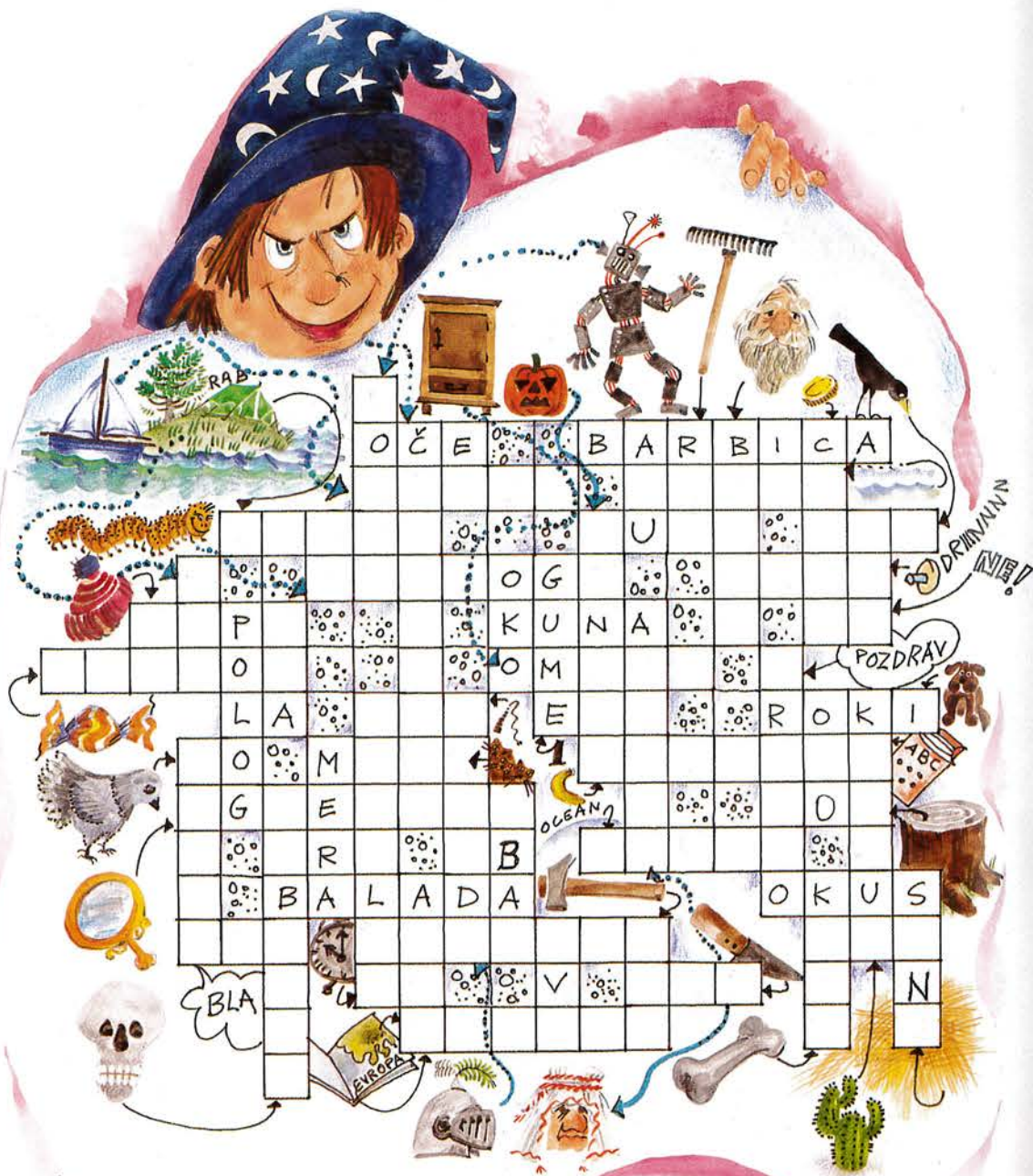
podložimo z dvema koščkoma lesa. Prav tako naredimo lok. Strune moramo mazati s smolo, sicer se posušijo in nič več ne zvené. Na takšna glasbila ne moremo igrati melodije; lahko se zgolj poigravamo s škripajočimi zvoki. Kdor igra na gosli, je goslač. V starih časih so bili najboljši goslači Romi. Not niso poznali, zato so igrali po posluhu. Nam, ki nismo Romi, note sicer olajšajo delo, toda kdor nima zares dobrega posluha, ne more

igrati na violino. Na gosli, ki smo jih sami izdelali, lahko gode vsakdo. Zatorej kar hitro na delo!

za bistree

Križanka

mali kuharji

Sadna pijača

Merimo s slodicami za belo kavo.

V mešalniku zmešamo skodelico na drobno zrezanega ananasa,

1 banano ali veliko zrelo hruško, 1/2 skodelice zmlatih mandeljnov in 2 skodelici svežega pomarančnega soka.

Nalijemo v kozarce, odišavimo s cimetom in potresemo z narezanimi vrtnimi jagodami ali celimi malinami.

Če pomarančni sok nadomestimo z jogurtom in 2 žlicama vanilijevega sladkorja, dobimo pravo sadno kremo.

šolarji pišejo

NAROBE PRAVLJICA TRIJE PUJSKI IN VOLK

Nekoč so živeli trije pujski: Dini, Pini in Bini. Vsi trije so bili volkolovci. Volka so lovili, da bi si naredili topel kozuh za pozimi. Dini je nastavljal past. Sežagal je brv in čakal, da pride mimo volk. Res je prišel mimo volk Volko. Hodil je po sežagani brvi, toda nič se ni zgodilo. Dini se je čudil, zato je še sam preizkusil past. Ko je stopil na brv, se je zrušila, Dini pa se je znašel v vodi.

Tudi Pini je nastavljal past: Pini je skopal luknjo in jo pokril z listjem in pomotoma skočil v trnjev grm. Zatulil je od bolečin in skočil iz grma v luknjo.

Bini je pripravljaval smodnik, da bo volka s topom. Toda, pozabil je sneti zamašek s topa in ta se je razpočil in Binija osmodil.

Nekega dne so se vsi pujski odločili, da bodo volka skupaj ulovili. V gozdu so razpeli mrežo in jo privezali na avtomatični motor. Skopali so jarek in čakali v njem.

Čakali so eno uro in pol in pozabili na mrežo. Prišel je volk Volko in skočil čez mrežo. Dini, Pini in Bini so planili iz jarka in padli v mrežo, ki jih je potegnila navzgor.

Volk je slišal šum, ozrl se je, ker pa ni ničesar videl, jo je mahnil globoko v gozd.

Pujski še danes visijo v mreži, če jih ni že kdo rešil.

Matevž Čuk, 3. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

GLASBENA URICA NA NAŠI ŠOLI

Smo učenci tretjega razreda OŠ Prežihov Voranc v Dolini. Na naši šoli smo imeli zanimivo glasbeno urico, prišel je

namreč glasbenik Corrado Rojac, ki nam je predstavil harmoniko in umetnost igranja.

Učenci smo z navdušenjem prisluhnili vrhunskemu izvajanju raznih skladb: od baročne, romantične pa do jazz glasbe. Zvedeli smo, da je Corrado začel z učenjem harmonike, ko mu je bilo komaj šest let. Veliko se je moral učiti in vaditi vsak dan.

S seboj je prinesel dve harmoniki, eno veliko in eno malo. Velika harmonika je koncertna, mala pa diatonična. Najprej nam je predstavil diatonično harmoniko; zdela se nam je kot igračka. Ko je nanjo zaigral, smo spoznali, da je to prava harmonika. Z užitkom smo poslušali baročno glasbo, ki jo je zaigral na koncertno harmoniko. Glas je odmeval kot orgle v cerkvi.

Zelo zanimivo se nam je zdelo, ko so učenci 4. in 5. razreda prebrali svoje spise na temo Zimski večer, on pa je zraven igral romantično simfonijo.

Na koncu te prijetne glasbene urice smo veselo zaploskali. Priznati moramo, da še nismo doživeli takega koncerta!

Učenci 3. razreda

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

VEČERI, KO SMO VSI DOMA IN SKUPAJ

Spominjam se lanske zime, ko je več dni zaporedoma pihala burja. Zunaj je bilo zelo mrzlo. Eden izmed teh mrzlih zimskih večerov mi je posebno ostal v spominu.

K nam sta prišla na obisk nona in stric. Prižgali smo ogenj v ognjišču. Drva so prijetno gorela. Z omare smo vzeli tombolo. Bilo je veselo, vsi smo se

smejali in bili prav dobre volje. V hišo je prišla še mačka in skočila na mizo, da bi z nami igrala tombolo. Ko smo jo postavili na tla, je stekla okrog mize, skočila ter se s kremplji oprijela zavese. Smejale sem se mucu, ko je spretno splezala po zavesi do stropa. Mama pa se ni smejala, temveč je Mucija postavila pred vrata.

Zame je bil to zelo lep in prijeten večer.

Sandi Zeriali, 5. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

Spominjam se večera, ko me je mama poklicala v sobo in vzela album fotografij. Mislila sem, da je v albumu že veliko slik, ampak bil je popolnoma prazen.

Sedli sva na posteljo in začeli zlagati v album lepe fotografije, ki so jih moji starši posneli, ko sem bila še čisto majhna. Mama je naenkrat rekla: "Nicole, vzemi še tisto škatlo slik!" Mami in meni je všeč zlagati in urejati slike, ker obujava spomine na lepe čase in radostne trenutke. Večkrat gledava slike o mojem krstu in se spominjava strica, ki ga žal ni več med nami. Z očetom gledava in urejava v album predvsem posnetke o športu in o pristanišču.

Z mojimi starši ter s psom Teom preživim mnogo prijetnih in veselih trenutkov. Vsak večer pa ne urejamo fotografij, ampak se posvečamo tudi drugim lepim in zanimivim stvarim: beremo privlačne knjige, ukvarjamo se s kakim prijetnim konjičkom...

Srčno si želim, da bi preživela v družini vsak večer prijetno in veselo.

Nicole Plettersech, 5. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

Vsak večer po večerji, vzamem v roke knjigo, prižgem luč, ležem na kavč, se pokrijem in začnem brati.

Knjiga je v mojih rokah kot pribita. Bratec priteče iz kuhinje, potegne me za rokav in me prosi, da vključim televizijo.

Nejevoljno mu ustrezem, saj vem, da bo želel gledati le risanke. Bratec skače po mizi kot žaba, zraven pa še tuli. Tako moram igrati pajaca kot cirkuški igralec, da ga nekoliko umirim. Ko mi ga le uspe umiriti, ponovno sedem na kavč, a še preden se pokrijem, me že mama kliče in preganja, da je že pozno in da moram v posteljo. Tako mine večer, ne da bi uspel prebrati kaj zanimivega.

Ko zlezem v posteljo, si želim, da bi bil srečen in da bratec ne bi nikoli več zganjal v hiši diredajda.

Devan Sancin, 5. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

Po večerji, ko so noči jasne, z očetom ali s stricem gledam zvezde. Stric mi enkrat mesečno – zmeraj ob sobotah – prinese teleskop.

Prejšnjo soboto mi je stric prinesel teleskop, a je bilo nebo preveč oblačno, zato ni bilo videti zvezd. V nedeljo pa sem lahko opazoval veliki in mali voz. Stričev teleskop je oranžne barve in je velik skoraj pol metra.

Ostale sobote in nedelje, ko stric ne pride k nam na obisk, igram z bratom in s starši posebno igro, ki se imenuje "I conti in tasca".

Mama in oče sta v službi izmenično dopoldne in popoldne. Samo ob sobotah in nedeljah nam uspe, da smo vsa družina skupaj doma.

Želim, da bi ostal zmeraj vesel in da bi še marsikateri večer preživel zabavno in prijetno.

Robert Vodopivec, 5. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

Vsako soboto zvečer komaj čakam, da se očka in mama vrmeta iz službe. Njunega prihoda se zelo veselim.

Najprej si pri mizi povemo, kaj smo delali cel dan, potem povečermamo. Takoj po večerji mama pospremi brata v spalnico, ker je zelo zaspan. Jaz ostanem z

(nadaljevanje na str. 32)

Galebove naslovnice v šolskem letu 1995/96

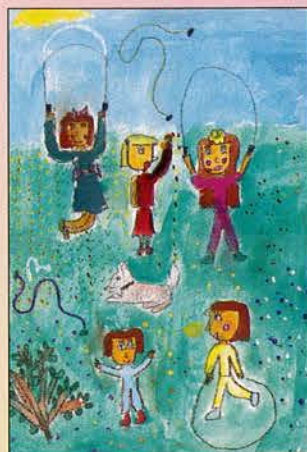
Dragi mladi risarji,

najprej hvala in čestitke vsem, ki ste poslali risbice na natečaj za nove Galebove platničke! Kar zajeten kup vaših mojstrov in smo z občudovanjem pregledovali in znova in znova odbirali.

Pa saj razumete: deset platničk za deset Galebčkov v letu. Zato ne bodite preveč žalostni tisti, ki na teh dveh straneh tokrat niste zagledali svoje risbice. Odbranih jih imamo še dvajset, prav tako čudovitih. Tudi te bomo objavili v Galebu – vsak mesec po dve – in jih enakovredno nagradili s knjigami, kasetami in se s kaksnim praktičnim darilcem.

Uživajte počitnice in seveda se naprej pridno pišite in rišite za Galeb!

Vaša urednica
Majda Železnik

Andreja Erzetič, 3. a r.
OŠ DOBROVO V BRDIH

Eros Sullini, 4. r.
OŠ "Albert Sirk" – KRIZ

Erika Bersenda, 2. r.
COŠ "M. Samsa" – DOMJO

Alja Sturman, 4. r.
OŠ "France Bevk" – OPCINE

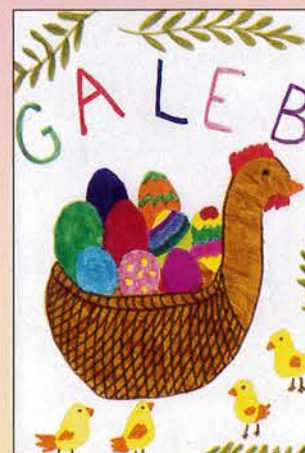
Matej Rebula, 5. r.
OŠ "Bazoviški junaki" – ROJAN

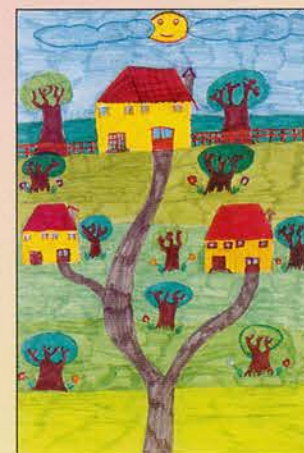
Katja Hrvatič, 3. r.
OŠ "Ivan Grbec" – ŠKEDENJ

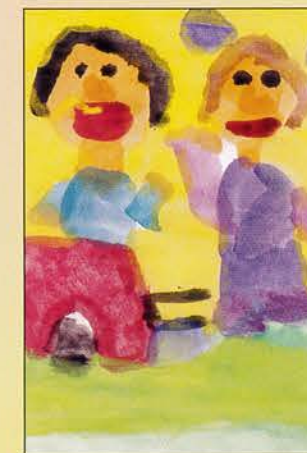
Margherita Vascotto, 3. r.
OŠ "Josip Ribičič" – SV. JAKOB

Ivan Zupan, 4. r.
OŠ "France Bevk" – OPCINE

Aleksij Ferlez, 5. r.
OŠ ROMJAN-RONKE

Marko Suša, 1. r.
OŠ KOŠANA

Ronč in Brenč: Odlična zabava

očetom v dnevni sobi in nestrpno čakam, da se vrne mama s sladoledom. Nekaj časa še gledamo skupaj televizijo. Preden grem spat, si umijem zobe. Oblečem si pižamo ter zlezem v posteljo, kjer me čakajo moji medvedki, mucke, psički in druge plišaste živalice.

Vsak večer zmolim molitvice, nato pa se prepustim sladkim sanjam v družbi mojih lepih živalic.

Lahko noč!

Stefano Bandi, 4. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

V teku dneva se z mojimi starši malokrat vidim, ker so v službi. Edino večer preživimo vsi skupaj. Z nami je seveda tudi moja starejša sestra Klara.

Čprav so mi poletni večeri lepši, je tudi marsikateri zimski večer nadvse prijeten. Večkrat se vsi v družini zberemo v dnevni sobi na kavču in gledamo televizijo. Zelo mi je prijetno, ker očka prižge napravo za ogrevanje in je v hiši zelo toplo. Na žalost mama ne gleda rada televizije, temveč šiva sama v kuhinji.

Želim, da bi bilo takih večerov, ko smo vsi zbrani doma, še veliko, veliko.

Viviana Vodopivec, 4. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

POUČNA EKSKURZIJA V PERČEDOL

Ko sem prišel v šolo, mi je Devan rekel: "Poglej, kakšne čevlje sem obul, zelo primerne za sprehod v Perčedol." Pri kimal sem mu. Nisem imel primernih čevljev, imel sem telovadne copate. Spomnil sem se na čevlje, spravljene v šolski omarici. Hop! In že sem tekel po stopnicah. Ko sem se vrnil spet v razred, sem imel boljše čevlje kot Devan. Učiteljica je zaklicala: "V vrsto!"

Na dvorišču se je Sandi ustavil, da bi odprl vrata. "Šolabus je tu!" so kričali malčki. Šofer je zavrtel ključ in šolabus

se je premaknil naprej. Potovali smo preko Opčin. Šofer je odprl vrata in vsi smo skočili iz šolabusa. Nekaj minut smo hodili po stezi in Sandi je že zagledal kal. "Poglejte, kako je velik," je pravil. Devan, Sandi, Martin in jaz smo tekli po stezi, da bi bili čim prej ob kalu. Učiteljica nam je povedala polno zanimivosti o drevesih, ki rastejo tam okoli. Nekateri smo se vzpenjali po grizi, da bi nabrali zvončke. Stefano je tekel okoli dreves, dokler ni butnil v enega. Na tleh je bilo polno palic in kamenja. Pobrall je palico in jo vrgel v vodo. "Ha, ha, ha!" se je smejal. Vito, ves moker, pa ni bil vesel. "Zakaj si me oškropil?" je vprašal Vito. "Oprosti, nisem te hotel!" je odvrnil Stefano. Spravil nas je vse v smeh. Pogledal nas je in začel teči po griču. Spodrsnil se je in padel. "Stefano, ti si pravi igralec komičnih filmov!" je govoril Sandi. "Pohitimo, šolabus nas čaka!" je rekla učiteljica. Pohiteli smo.

Tako, naše ekskurzije pa ni bilo še konec. Obiskali smo še mlekarino-sirarno in kraško hišo v Repnu.

Robert Vodopivec, 5. r.

OŠ "Prežihov Voranc", DOLINA

Nagrajeni risbici z lanskega natečaja za Galebove naslovnice:

Nataša Biščak, 1. r.
OŠ KOŠANA

Entoni Vidalič, 5. r.
OŠ "Karel Širok"
DONADONI

Ne veste še, kaj boste med počitni-
cami? Pa mi pomagajte, da najdem prstan
s čarobno močjo. Izgubil se mi je, medtem ko
sem dneve in dneve čepel pred televizorjem.

Tam vse stvari
postanejo oglate, zato se je moj okrogli prstan odko-
trljal kam iskat boljšo družbo.

Prepričan sem, da se kje igra z žogo, prepeva svoje okro-
gle pesmi ali pa je v cirkusu postal obroč, skozi katerega
skačejo levi – in desni.

Kakšen torej je? Čisto navadno vretence zlate ribice.
Spoznali ga boste po tem, da tistega, ki ga nosi na prstu,
spravlja ves čas v smeh in mu odganja skrbi.

Če prstan najdete, ga lahko čez počitnice obdržite. Po-
tem pa mi ga kar vrnite, sicer vas ljudje, tako vesele,
ne bodo jemali več resno!

To naročilo je zelo resna zadeva.

Za to jamčita stric Marko in

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA
DOBERDOB

